

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 2T/44/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113010429
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Ondrejová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4113010429.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, samosudcom JUDr. Máriou Ondrejovou, v trestnej veci obžalovaného V. O. pre prečin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 odsek 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom v Nitre dňa 03. marca 2014 takto

rozhodol:

Obžalovaný
V. O., narodený XX.XX.XXXX v I.,
trvale bytom I., I. XX,

sa podľa § 285 písmeno b) Trestného poriadku o s l o b o d z u j e

spod obžaloby Okresného prokurátora, sp.zn. 1Pv 143/2010 zo dňa 15.04.2013, podanej na Okresný súd Nitra, dňa 16.04.2013 pre prečin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 odsek 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že:

ako samostatne zárobkovo činná osoba neuhradil spoločnosti BÚRAN, s.r.o. za odobratý hutný materiál vystavené faktúry č. 085653 vo výške 306,10 eur (9.221,50 Sk) so splatnosťou dňa 19.12.2008, faktúru č. 085699 vo výške 1.313,42 eur (39.568 Sk) so splatnosťou dňa 06.01.2009 a faktúru č. 095013 vo výške 22,62 eur (681,45 Sk) so splatnosťou dňa 20.02.2009, pričom z celkovej dlžnej sumy uhradil obvinený čiastočne faktúru č. 085653 a to v hotovosti z pokladne dňa 17.04.2009 a 23.04.2009 vo výške 6,50 eur a 107 eur, ale zvyšnú časť neuhradených faktúr do dnešných dní nezaplatil, pričom zvýhodnil iných veriteľov, čím poškodenej spoločnosti BÚRAN, s.r.o. vznikla škoda v celkovej výške 1.528,64 eur. pretože skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby Okresnej prokuratúry Nitra číslo 1Pv 143/2010 zo dňa 15.04.2013, predloženej na Okresný súd Nitra dňa 16.04.2013, súd prejednal trestnú vec proti obžalovanému V.W.. Na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného V. O., svedka poškodeného W. Z., výsluchom znalca Ing. Q. O., oboznámením znaleckého posudku a jeho doplnku vypracovaného znalkyňou, prečítaním ostatných listinných dôkazov, oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 12 Er 827/2010 a konkurzného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 31K/16/2013.

Obžalovaný V.W. na hlavnom pojednávaní uviedol, že sa cíti byť v tejto veci nevinný, s firmou Búran obchodoval od roku 1998 ešte s otcom poškodeného, chodieval po materiál do Lužianok, potom si poškodený urobil firmu oproti nemu na adrese Nitra, Novozámocká asi 200 metrov od neho. Spokojne si obchodovali, materiál ktorý potreboval pri svojej výrobe odoberal na 99% len od poškodeného až do marca 2009. S poškodeným obchodovali tak, že ak mal peniaze tak kúpil od neho všetko, ak nemal

peniaze tak mu poškodený dal materiál na faktúru. V marci 2009 išiel k nemu pre materiál, poškodený ho zastavil a vyletel na neho s tým, že mu dá materiál, až keď vyplatí celú dlžnú sumu 1500 eur, navrhol mu na vyrovnanie dlhu splátkový kalendár 100 eur týždenne s čím nesúhlasil. Stalo sa to v marci, kedy bolo už po sezóne. Druhý variant, ktorý mu ponúkol poškodený bol, že pošle na neho vymáhačov. Potom chodil pre železo do Topoľčian, do Nových Zámkov, do Cabaja, do Trenčína a pri Topoľčany. Faktúru č. 085653 uhradil v plnej výške, ale nepamätá si kedy. Faktúru č. 085699 vo výške 1313,42 eur, uhradil len čiastočne, zostáva mu uhradiť sumu 990,- eur, dátum čiastočnej úhrady si nepamätá, to či je uhradená faktúra č. 095013 vo výške 22,62 nevie. V období od 19.12.2008 platil obchodným partnerom napr. firme L&Š, firme Lopušán, firme Bílich, firme Tóth materiál v hotovosti a kupoval od nich železo, aby udržal výrobu, lebo p.Z. mu povedal, že pokiaľ nezaplatí dlh, tak mu nedá ani 1kg železa a ohľadne dlhu sa s ním nedalo dohodnúť. Uvedomoval si, že p. Búran musel tiež za ten tovar platiť, ale on si musel požičať od svojho brata 500 eur aby mohol kúpiť tovar. Okrem dlhu u p. Z. mal dlhy len na daňovom úrade, zdravotnej poisťovni a sociálnej poisťovni, ale výšku dlhu nevedel uviesť. Podnikal od roku 1989 stále ako živnostník. Návrh na vyhlásenie konkurzu podala sociálna a zdravotná poisťovňa v júni 2013. Problémy vo firme začali v roku 1998, kedy jeho manželka mala na sebe exekúciu a vtedy mu exekútori pobrali kopec tovaru s ktorým obchodoval, prišiel cca o pol milióna korún a potom prišiel problematický rok 2008, kedy začali problémy s tržbami, problémy s cenou železa, vstupy rástli, zisky klesali a tak sa dostal do finančných problémov. Sporné faktúry neuhradil preto, lebo bolo potrebné uhrádzať iné veci, nevedel uviesť koľko finančných prostriedkov mal ku dňu splatnosti faktúr v pokladni. V rámci obchodnej praxe medzi ním a poškodeným obchod realizovali tak, že keď peniaze mal, tak mu tovar vyplatil v hotovosti a keď peniaze nemal, tak mu poškodený dal faktúru s dobou splatnosti, ako sa mu dalo na trhu predávať výrobky. Žiadnu písomnú zmluvu medzi sebou nemali, mali len ústnu dohodu. Poškodenému navrhol, aby od neho odobral železo, potom mu ponúkol zaplatenie dlhu v septembri 2009 s tým, že potrebuje od neho tovar, ale on mu už nechcel dať žiadny tovar. V tom čase skrachovala aj novozámocká a trenčianska firma, nakupoval potom z Ferony, odkiaľ ho vyhodili, aby išiel k p. Z.. Poškodenému navrhoval, že mu splatí časť dlhu hotovými výrobkami, ktoré od neho odoberal a štvrtá možnosť, ktorú mu ponúkal bolo to, že p. Z. mu dá za 100 eur železo a on mu vyrovná 200 eur. Ďalšia možnosť bola, že p. Z. ho na 1-2 mesiace zamestná alebo, že mu urobí plot po sezóne, ale nakoniec sa nič z toho nezrealizovalo. V reakcii na výpoveď poškodeného obžalovaný uviedol, že mu je ľúto ako to skončilo, keby to bol vedel materiál by nebol odobral a určite sa mohli s poškodeným nejako dohodnúť, lebo mu dodával tovar, ktorý on predával.

Svedok poškodený W. Z. na hlavnom pojednávaní uviedol, že p. O. bol ich odberateľ, keďže bol dlhodobý odberateľ bral od nich na faktúry, platieval aj v hotovosti, bolo im podozrivé, že nemá žiadny bankový účet, od istej doby sa s platením faktúr oneskoril, tak mu povedal, že musí uhradiť staré záväzky, ktoré u nich má, aby mu mohli vydať nový materiál. Vtedy sa p. O. nahneval a povedal, že bude brať materiál od iných dodávateľov, ale jemu tovar nezaplatí, tak mu na to povedal, že ho dajú exekútorovi. Pán O. bral tovar od iných dodávateľov napr. z firmy Feron, aj potom keď bol ich záväzok splatný. Potom vznikol spor, dali p. O. na exekúciu, ale zistilo sa že nemá žiadny majetok, prehnelo sa to cez platobný rozkaz. V čase dlžoby mal p. O. na seba napísaný dom. Po roku ako bol vydaný platobný rozkaz zistili, že dom už nie je na neho napísaný. Návrh na súd na odporovateľnosť právneho úkonu nedal. O. mal peniaze na úhradu záväzkov, ale faktúry neuhradil, keď sa pohádali, tak povedal, že dlh neuhradí, ale potom urobil čiastočné platby, napriek tomu je mu stále dlžný, ale presnú výšku dlhu uviesť nevedel. Exekúcia v súčasnej dobe už neprebíha, lebo p. O. vyhlásil osobný bankrot o čom dostal od exekútora rozhodnutie, že bol vyhlásený konkurz, preto sa exekúcie zastavili. Svoju pohľadávku si do konkurzu neprihlásil kvôli tomu, že aj tak by z tých peňazí nič nevidel, takýto postup mu poradila advokátka. Predmetné faktúry boli vystavené na hutný materiál, konkrétne položky si nepamätal. S obžalovaným obchodoval 4 roky, platil mu za tovar v hotovosti, väčšinou to bolo po splatnosti, ale v prijateľnej miere cca do mesiaca. O splatnosti sporných faktúr po podaní obžaloby s p. O. komunikoval, p. O. bol osobne na prevádzke, kde sa stretli, pretože chcel ďalší tovar, ale povedal mu, že musí uhradiť staré faktúry, ktoré neuhradil a preto nebol ochotný dať mu ďalší tovar, kým neuhradí faktúry, ktoré nemal uhradené, jednalo sa o sumu viac ako 1500 eur. O. v tom čase vyrábala kovárske predmety, ako napr. stojany pri krb, noše na drevo a podobne, ale či podnikal v tejto sfére aj po roku 2009 o tom konkrétne vedomosť nemal, videl podobné výrobky pred pár mesiacmi, alebo pred pol rokom na Bratislavskej ceste. Zo znaleckého posudku sa dozvedel, že p. O. kupoval materiál vo Ferone, nakupoval aj v ich firme, ale tovar musel už platiť len v hotovosti, tovar na faktúru mu už nedal. Na faktúre síce mali dojednanie, že tovar je až do jeho úplného zaplatenia majetkom firmy Búran, ale tento inštitút sa medzi nimi neuplatňoval. Tomuto dojednaniu rozumel tak, že pokiaľ by tovar v čase nezaplatenia bol ešte na sklade u odberateľa, môže

si ho prísť kedykoľvek zobrať. Toto dojednanie uvedené na faktúre tam bolo kvôli tomu, že to bolo zvyklosťou a štandardne to na faktúry podnikateľa dávajú. O. mu nenavrhol vrátenie materiálu po splatnosti faktúr, keby to navrhol, tak by si tovar zobral s radosťou späť a vystavil by p. O. dobropis. Nepamätá si, že by mu obžalovaný sľuboval zaplatenie faktúr v septembri, vie, že sa dohadovali o splátkach, lebo štandardne sa pokúšajú s dlžníkom dohodnúť, ale na obsah dohody si nepamätá, odkedy mu však povedal o exekútorovi tak sa s ním nedalo na ničom dohodnúť. Faktúry mu zaslali poštou, tieto prevzal, ale výzvy na zaplatenie pohľadávky sa vrátili ako neprevzaté. Na základe jeho návrhu bol na súde vydaný platobný rozkaz, ktorý je právoplatný a na základe ktorého viedol exekútor exekúciu. Vie o tom, že p. O. bol dlžný štátnym orgánom, zdravotnej, sociálnej a asi aj daňovému úradu. Vyhlásením konkurzu na jeho majetok a následne zastavením exekúcie, mu vznikla škoda neuhradením sumy za faktúry.

Znalkyňa R. Q. O., na hlavnom pojednávaní uviedla, že zotrváva na záveroch svojho znaleckého posudku, ktorý spracovala. Pri spracovaní znaleckého posudku vychádzala z dostupných dokladov ako jej boli predložené. Znalecký posudok nechcela žiadnym spôsobom doplniť. Na spracovanie znaleckého posudku mala všetky príslušné doklady až na rok 2012, kde jej nebol predložený peňažný denník a chýbala tiež inventarizácia majetku a záväzkov podľa § 29 zákona o účtovníctve. Tieto chýbajúce doklady mohli ovplyvniť závery znaleckého posudku, pretože ide o zvýhodňovanie veriteľa. Inventarizácia je jedným z najdôležitejších dokladov, ktorým sa objektívne odsúhlasuje účtovný stav majetku a záväzkov so stavom, ktorý je v evidencii účtovníctva za príslušné účtovné, prípadne zdaňovacie obdobie. Nevedela uviesť prečo jej vyšetrovateľ chýbajúce doklady nepredložil a preto to uviedla ako zistenie v znaleckom posudku. Tento nedostatok inventarizácie mohol ovplyvniť znalecký posudok v tom zmysle, že v účtovnej evidencii mohol byť zaevidovaný záväzok a pri inventarizácii tohto záväzku mohlo dôjsť k nesprávnemu spárovaní, teda účtovný stav ktorý sa vykazoval nemusel súhlasiť s inventarizačným stavom, nakoľko je potrebné, aby druhá strana odsúhlasila v inventarizačnom zozname pohľadávku, resp. záväzok. Podľa zostatku pokladničnej hotovosti z účtovného hľadiska podnikateľovi ku sledovaným dňom 31.12.2008, 31.01.2009 a k 28.02.2009 nebol nikto nič dlžný, záväzky mal on vo vzťahu k iným subjektom. Záväzky podnikateľa k 28.02.2009 boli kryté majetkom a je to uvedené v znaleckom posudku, ale nie je to vyčíslené. Ku koncu roka k 31.12.2009 hodnota jeho majetku bola vyššia ako hodnota jeho záväzkov, k 31.12.2008 to bolo takisto, teda hodnota majetku bola vyššia ako hodnota splatných záväzkov. V rokoch 2008 a 2009 nebol podnikateľ Šmigura v predĺžení, do predĺženia by sa bol dostal pokiaľ by bola splnená aj podmienka, že je platobne neschopný, že nevie uhrádzať záväzky veriteľom viac ako 30 dní po dátume splatnosti a jeho záväzky by museli byť väčšie ako jeho majetok. Stav predĺženia nastáva, keď záväzky nie sú kryté majetkom. V znaleckom posudku bolo vyhodnotené len obdobie rokov 2008 a 2009, teda obdobie na ktoré mala účtovné podklady. K jednotlivým dátumom splatnosti faktúr, ku dňom 19.12.2008, 06.01.2009, 20.01.2009 mal podnikateľ dostatok finančných prostriedkov na úhradu faktúr, ktoré boli splatné, v dvoch prípadoch aj mal možnosť uhradiť splatnú faktúru v jednom prípade nemal možnosť uhradiť splatnú faktúru. Nevedela sa vyjadriť k otázke či k jednotlivým dátumom splatnosti 19.12.2008, 06.01.2009 a 20.02.2009 podnikateľ O. po splatnosti predmetných faktúr zaplatil faktúru, ktorá by mu bola doručená neskôr, lebo nebola predložená inventarizácia stavu záväzkov a majetku a inventarizácia faktúr, kde je uvedené, kedy ktorá faktúra bola uhradená a vie sa na základe tohto špecifikovať že ktorá bola uhradená po lehote splatnosti. Takáto otázka nebola predmetom znaleckého skúmania. Z peňažného denníka by sa také údaje dali zistiť rekonštrukciou účtovníctva s tým, že by sa pri rekonštrukcii zaviedli pomocné knihy, kniha prijatých faktúr, vydaných faktúr, pokladničná kniha a k tomu by sa spravila inventarizácia na základe podkladov z účtovníctva. Na základe peňažného denníka, evidencie záväzkov, výkazu majetku a záväzkov by sa dal vypracovať doplnok znaleckého posudku tak, že by sa inventarizácia urobila z účtovného stavu a zrekonštruovalo by sa účtovníctvo, lebo existuje na to systém. Potom by sa dalo zistiť, či podnikateľ po splatnosti predmetných faktúr uhradil iné faktúry doručené neskôr. V znaleckom posudku skonštatovala na základe komplexného posúdenia celého zúčtovacieho obdobia za roky 2008 a 2009, že podnikateľ bol v týchto obdobiach platobne neschopný (tzn. že nebol schopný v lehote 30 dní po splatnosti plniť viac ako jeden splatný záväzok). Po vypracovaní doplnku k znaleckému posudku na základe požiadavky súdu, spôsobom ako to načrtla na hlavnom pojednávaní, znalkyňa na jeho obsahu a záveroch na hlavnom pojednávaní zotrvala a zodpovedala v ňom na položené doplňujúce otázky.

Zo záverov znaleckého posudku č. 24/2012, vypracovaného Znaleckou organizáciou, s.r.o. v Hurbanove z odboru Ekonomia a manažment, pre odvetvie účtovníctvo a ekonomika zo dňa 20.12.2012 vyplýva, že podnikateľský subjekt V. O. k dátumu splatnosti faktúry č. 085653 nemal dostatok finančných

prostriedkov na úhradu faktúry vo výške 306,10 eur. Ku dňu 06.01.2009, teda k dátumu splatnosti faktúry č. 085699 mal dostatok finančných prostriedkov na úhradu faktúry vo výške 1.313,42 eur. K dátumu splatnosti faktúry č. 095013, teda ku dňu 20.02.2009 disponoval v pokladnici prostriedkami vo výške 1.759,40 eur, teda mal možnosť uhradiť faktúru na sumu 22,62 eur. Finančné prostriedky, ktoré mal V. O. vo svojom účtovníctve evidované, použil na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie svojich zdaniateľných príjmov, hlavne na nákup materiálu a na zabezpečenie režijných výdavkov. Za obdobie od 19.12.2008 do 31.12.2011 nakúpil materiál v celkovej výške 21.369,19 eur. V sledovanom období vyberal z pokladnice finančné prostriedky na osobnú spotrebu v celkovej výške 16.512,24 EUR. V znaleckom posudku sa ďalej uvádza, že predložené zostavy podnikateľa (peňažný denník, evidencia záväzkov a pohľadávok) spĺňajú všetky náležitosti podľa zákona o účtovníctve. Znaleckým skúmaním nebolo možné zistiť, či podnikateľ mal doložené účtovné prípady, o ktorých účtoval aj účtovnými dokladmi, nakoľko neboli predložené prvotné účtovné doklady podnikateľa a tiež nebola predložená inventarizácia majetku a záväzkov. Podľa evidencie záväzkov k 31.12.2008 podnikateľ evidoval vo svojom účtovníctve stav záväzkov vo výške 3.399,97 EUR, k 31.01.2009 vo výške 3.422,59 EUR a k 28.02.2009 vo výške 3.780,99 EUR. Z evidencie záväzkov jednoznačne vyplýva, že podnikateľ bol v rokoch 2008 a 2009 platobne neschopný, nakoľko mal viac ako jedného veriteľa a nebol schopný plniť 30 dní po lehote splatnosti viac ako jeden peňažný záväzok. Podnikateľ V. O. v rokoch 2008 a 2009 nebol v predĺžení.

Zo záverov Doplnenia k znaleckému posudku č. 24/2012, vypracovaného znalkyňou R.. Q. O. dňa 25.02.2014 bolo okrem skutočností vyplývajúcich zo samotného znaleckého posudku č. 24/2012 zo dňa 20.12.2012 zistené, že podnikateľský subjekt V. O. - JARO bol ku dňu 31.12.2008, k 31.01.2009 a k 28.02.2009 platobne neschopný, nakoľko mal viac ako jedného veriteľa a nebol schopný plniť 30 dní po lehote splatnosti viac ako jeden peňažný záväzok. Ku dňu 31.12.2008 nebol v predĺžení, nakoľko hodnota jeho majetku presiahla hodnotu splatných záväzkov. Ku dňu 31.01.2009 a ku dňu 28.02.2009 bol v predĺžení, nakoľko hodnota splatných záväzkov bola vyššia k jednotlivým dátumom ako hodnota majetku. Zo zrekonštruovaného účtovníctva vyplýva, že obžalovaný nezaplatil bezhotovostne, t.j. bankovým prevodom faktúry nejakého iného veriteľa pred splatnosťou faktúr spoločnosti BÚRAN s.r.o. č. 085653, 085699 a 095013, ktorého faktúra mala neskorší dátum splatnosti ako faktúry od spoločnosti BÚRAN s.r.o.. Takisto bolo zo zrekonštruovaného účtovníctva podnikateľského subjektu R.. V. O. - JARO zistené, že nemal iných veriteľov, resp. záväzky, ktoré by podľa § 339 Obchodného zákonníka boli platené prostredníctvom banky, alebo inak v zmysle uvedeného ustanovenia zákona.

Podľa § 269 Trestného poriadku boli na hlavnom pojednávaní prečítaním oboznámené listinné dôkazy zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom, ktoré boli súčasťou spisu.

Súd oboznámil faktúry dodávateľa BÚRAN s.r.o. Nitra, vystavené odberateľovi Jaro - R.. V. O., Nitra za odobratý materiál, a to faktúru č. 085653 na sumu (9.221,50 Sk) 306,10 eur, splatnú dňa 19.12.2008, faktúru č. 085699 na sumu (39.568,- Sk) 1.313,42 eur, splatnú dňa 06.01.2009 a faktúru č. 095013 na sumu 22,62 eur (681,45 Sk), splatnú dňa 20.02.2009. Z úradného záznamu spísaného dňa 28.09.2010 na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru, Úrade justičnej a kriminálnej polície Nitra, Odbore skráteného vyšetrovania vyplýva, že poškodený R.. W. Z. telefonicky informoval vyšetrovateľa o tom, že V. O. mu uhradil v hotovosti dňa 03.08.2010 sumu 22,62 eur (faktúra č. 095013), dňa 06.05.2010 v hotovosti sumu 50,00 eur, dňa 26.08.2010 v hotovosti sumu 50,00 eur, teda spolu 100,00 eur, o ktorú sa znížila suma z faktúry č. 085653 na sumu 92,60 eur a z faktúry č. 085699 zostáva uhradiť celú sumu, teda 1.313,42 eur. Celková dlžná suma teda predstavuje sumu 1.406,02 eur. Dňa 15.04.2011 poškodený BÚRAN s.r.o. písomne doplnil trestné oznámenie o nové skutočnosti. Uviedol, že obvinený ho chcel ukrátiť na vyplatení jeho pohľadávky a podvodným spôsobom sa chce vyhnúť jej právneho vymoženiu tým spôsobom, že sa účelovo a úmyselne zbavil svojho majetku v tom čase, keď bol jeho dlžníkom. Je možné, že tak konal s úmyslom poškodiť nielen jeho ale aj iných veriteľov, pretože má vedomosť o tom, že previedol nehnuteľnosť - dom súpisné číslo 54 na parcele č. 208, zapísaný na liste vlastníctva č. 7675 pre katastrálne územie Horné Krškany na jemu neznámu osobu.

Zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 12 Er 827/2010 vyplýva, že vo veci oprávneného BÚRAN s.r.o., IČO: 36 562 181, so sídlom Štúrova 99, Nitra, proti povinnému R.. V. Šmigura - JARO, IČO: XX XXX XXX, so sídlom I. XX I., pre vymoženie sumy 1.528,64 eur s príslušenstvom na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu Okresného súdu Nitra sp. zn. 34Rob/494/2009 zo dňa 24.07.2009 Okresný súd Nitra vydal súdnemu exekútorovi V.. W. O. poverenie na vykonanie exekúcie č. 5403*077350 v konaní 12Er/827/2010. Súdny exekútor vydal dňa 07.03.2011 Exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností.

Podľa potvrdenia Okresného súdu Nitra dňa 25.10.2010 podal obžalovaný R. O. na Okresný súd Nitra žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti proti žalovaným R. a W. K., konanie sa viedlo pod spisovou značkou 25C/256/2010. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 9C/67/2005-212 zo dňa 26.11.2009 súd zamietol návrh navrhovateľa Ing. V. O. na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 14.10.2002 medzi predávajúcou R.W. a kupujúcimi Ivanom Hochelom a W. K. ohľadne nehnuteľností, nachádzajúcich v katastrálnom území K. N., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX. Odvolací súd - Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 8Co/11/2010-236 zo dňa 30.06.2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že nehnuteľnosť v k.ú. Horné Krškany na LV XXX bola predaná R. O. - DANK v konkurze, zastúpenou SKP V.. V. O. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.10.2002. Z výpisu z listu vlastníctva č. 7675 pre katastrálne územie Horné Krškany súd zistil, že vlastníckymi nehnuteľnosťí, parc. č. XXX a XXX sú R. K. a W. K. v podiele v celosti.

Z výpisu z obchodného registra spoločnosti Z., s.r.o. súd zistil, že Mgr. W. Z. je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným so sídlom O. XX, I., vzniknutej dňa 21.07.2004 so základným imanom 300 000,- eur.

Podľa písomného vyjadrenie AK W.. Z., ktorá zastupovala obžalovaného zo dňa 23.08.2013 a na základe fotokópií príjmových pokladničných dokladov bola faktúra poškodeného č. 085653 uhradená splátkami dňa 19.11.2011, faktúra č. 095013 bola splatená dňa 03.08.2010 a faktúra č. 085699 ku dňu 23.08.2013 bola splatená vo výške 323,42 eur.

Z konkurzného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 31K/16/2013 vyplýva, že návrh na vyhlásenie konkurzu na dlžníka R.. V. O.- Jaro, IČO XXXXXXXX podal Daňový úrad Nitra dňa 07.03.2013. Uznesením sp. zn. 31 K 16/2013 zo dňa 22.03.2013 právoplatným dňa 03.04.2013 bolo začaté konkurzné konanie na dlžníka. Na základe výzvy súdu oznámil dlžník súpis svojich záväzkov, kde oznámil aj záväzok voči firme Búran s.r.o. Uznesením sp. zn. 31 K 16/2013-83 zo dňa 17.06.2013, právoplatným dňa 25.06.2013 súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka a ustanovil za správcu konkurznej podstaty JUDr. E. M., ktorá bude speňažovať majetok úpadcu.

K osobným pomerom obžalovaného boli oboznámené prečítaním na hlavnom pojednávaní listinné dôkazy zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom. Zo správy o povesti Obvodného úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 14.07.2010, bolo zistené, že obžalovaný od 01.01.2006 nemá záznam v evidencii priestupkov. Na základe výpisu z Ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR zo dňa 25.03.2013 bolo zistené, že obžalovanému bola v priestupkovom konaní dňa 25.01.2010 uložená bloková pokuta vo výške 20,00 eur a dňa 04.03.2011 bloková pokuta vo výške 60,00 eur pre porušenie pravidiel cestnej premávky. Zo správ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre zo dňa 21.11.2013 a zo dňa 28.11.2013 bolo zistené, že v čase podania správy V.W. nebol trestne stíhaný a bol prejednávaný a sankcionovaný blokovanými pokutami za dva priestupky za porušenie pravidiel cestnej premávky a to dňa 25.01.2010 sumou 20,00 eur a dňa 04.03.2011 sumou 60,00 eur. Zo správ o povesti z Obvodného oddelenie PZ Lužianky zo dňa 30.06.2011, zo dňa 21.11.2011 a zo dňa 25.03.2013 bolo zistené, že obžalovaný nemá v evidencii priestupkov od roku 2009 žiadny záznam. Podľa zoznamu držaných vozidiel subjektu Ing. V. O., zo dňa 13.06.2011 bolo zistené, že nie je na jeho osobu evidované žiadne vozidlo. V evidencii sú iba dve vyradené motorové vozidlá. Z odpisu z registra trestov zo dňa 30.06.2011, zo dňa 21.11.2011, zo dňa 25.03.2013, zo dňa 17.09.2013, zo dňa 07.11.2013 a zo dňa 27.02.2014 bolo zistené, že obžalovaný bol dvakrát súdne trestaný a to rozhodnutím Okresného súdu Nitra, sp. zn. 3T/283/1977 zo dňa 19.01.1978, kedy bol obžalovaný odsúdený pre trestný čin podľa § 224 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody 6 mesiacov s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou do 30.03.1979, osvedčený bol dňa 02.05.1979. Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/14/2006 zo dňa 22.08.2006 bol obžalovaný odsúdený pre trestný čin podľa § 197a odsek 1, § 231 odsek 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody 7 mesiacov s podmieneným odkladom na 1 rok 6 mesiacov, so skúšobnou dobou do 22.02.2008, osvedčený bol dňa 08.07.2008. Z výsledkov lustrácie v evidencii Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 17.09.2013, zo dňa 07.11.2013 a zo dňa 27.02.2014 bolo zistené, že okrem aktuálneho súdneho konania sp. zn. 2T 44/2013 sa viedlo proti obžalovanému súdne konanie na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 5T/14/2006, vec bola právoplatne skončená trestným rozkazom.

Po vykonaní dokazovania súd zhodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán, rešpektujúc pri tom základné zásady Trestného poriadku.

Na základe vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní mal súd za dostatočne preukázané, že skutkový dej uvedený v obžalobe sa stal, avšak nenapĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu po stránke objektívnej a tiež po stránke subjektívnej. V konkrétnom prípade absentuje nielen protiprávne konanie obžalovaného ale aj úmysel obžalovaného spočívajúci vo vóli na porušení a ohrození objektu chráneného zákonom, preto súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písmeno b) Trestného poriadku z dôvodu, že skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný nie je trestným činom.

Rozhodnutie súdu vychádzalo z nasledovných právnych úvah. K spáchaniu trestného činu zákon predpokladá splnenie dvoch podmienok - musí ísť o protiprávny čin a jeho znaky musia byť uvedené v Trestnom zákone. Predpokladom trestnej zodpovednosti je bezpečné a jednoznačné zistenie príčinného pôsobenia konania obžalovaného na spoločenské vzťahy chránené Trestným zákonom a tiež toho, či toto konanie obsahuje všetky znaky zavinenia. Zavinenie je vnútorný psychický vzťah páchatel'a ku skutočnostiam tvoriacim trestný čin, je vybudovaný na dvoch zložkách, vedomostnej a vôľovej a tvorí obligatórnu zložku subjektívnej stránky trestného činu.

Podstata protiprávneho konania obžalovaného podľa obžaloby mala spočívať v tom, že obžalovaný ako samostatne zárobkovo činná osoba neuhradil spoločnosti BÚRAN, s.r.o. za odobratý hutný materiál vystavené faktúry, pričom mal zvýhodniť iných veriteľov, čím poškodenej spoločnosti BÚRAN, s.r.o. vznikla škoda v celkovej výške 1.528,64 eur. Konanie v rozpore s Trestným zákonom spočíva pri zažalovanom trestnom čine v tom, že páchatel' ako dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje záväzky zmarí uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného veriteľa. Trestný čin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 Trestného zákona patrí medzi trestné činy proti majetku. Toto špeciálne ustanovenie zabezpečuje ochranu spoločnosti pred takzvanými úpadkovými deliktami.

Objektom trestného činu zvýhodňovania veriteľa je spoločenský vzťah chránený zákonom a to právo veriteľa na uspokojenie svojej splatnej pohľadávky pomerným spôsobom podľa podmienok zákona o konkurze, teda aby z majetku úpadcu bol uspokojený čo najväčší okruh veriteľov. Poskytuje sa tak ochrana veriteľom v čase, ktorý bezprostredne predchádza podaniu návrhu na konkurz. Objektívna stránka spočíva v konaní, ktorým páchatel' zmarí čo i len čiastočne uspokojenie veriteľa tým, že zvýhodní iného veriteľa na úkor ostatných. Za zmarenie uspokojenia možno považovať nemožnosť veriteľa ani len čiastočne dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka. Subjektom tohto trestného činu je špeciálny subjekt - dlžník, alebo ten kto koná za právnickú osobu, ktorá je dlžníkom a nie je schopný plniť svoje splatné záväzky. Splatnosť záväzku sa posudzuje podľa obsahu a podľa príslušných právnych predpisov. Pri trestnom čine zvýhodňovania veriteľa sa celkový majetok dlžníka nemení, ale tento sa použije na uspokojenie veriteľov nerovnomerne. Zvýhodnený veriteľ dostáva len to, čo by mu inak právom patrilo, ale pretože dlžník nie je schopný uspokojiť všetkých svojich veriteľov, plným uspokojením jedného veriteľa ukracuje ostatných veriteľov. Na to aby sa predišlo takejto situácii je dlžník povinný postupovať v súlade so zákonom o konkurze a podať návrh na vyhlásenie konkurzu do 30 dní odkedy sa dozvedel, alebo pri zachovaní odbornej starostlivosti mohol dozvedieť o svojom úpadku. Na trestnosť konania sa nevyžaduje aby už bolo začaté konkurzné konanie, trestné sú prípady marenia uspokojenia splatných pohľadávok veriteľov v čase bezprostredne predchádzajúcom začatiu takejto konania, lebo práve v tomto čase hrozia zo strany dlžníka najväčšie úniky. K trestnej zodpovednosti nestačí ak dlžník len oddialil, alebo sťažil uspokojenie veriteľa ak tento má možnosť uspokojiť svoju splatnú pohľadávku z iného majetku dlžníka.

Obžalovaný V. O. od začiatku trestného stíhania tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní popieral spáchanie skutku, ktorý mu bol kladený za vinu s odôvodnením, že podnikal ako fyzická osoba - živnostník a v čase keď sa dostal do finančných problémov nebol schopný uhradiť splatné faktúry voči firme Búran s.r.o. Nepopieral však nikdy existenciu záväzkov voči spoločnosti Búran s.r.o., ani nenamietal a nespochyboval ich výšku. Vylúčil úmysel poškodiť veriteľa- spoločnosť Búran s.r.o. tak, že by zvýhodnil iného svojho veriteľa. Konal v podnikaní ďalej takým spôsobom, aby zabránil vzniku ďalších škôd, snažil sa s poškodeným dohodnúť na spôsobe vyrovnania dlhu a postupne aj svoj dlh splácal. Takýmto splátkovým spôsobom uhradil faktúru č. 085653 vo výške 306,10 eur, faktúru č. 095013 a čiastočne aj faktúru č.085699. Obžalovaný V. O. mal v zmysle vykonaného znaleckého dokazovania v čase predĺženia k 31.01.2009 a k 28.02.2009 okrem splatného záväzku voči firme Búran s.r.o. len záväzky voči Daňovému úradu, Sociálnej poisťovni a zdravotnej poisťovni, ktoré boli tiež splatné a ktoré nebol schopný plniť v lehote splatnosti. Vykonaným dokazovaním nebolo v trestnom konaní preukázané, že by dlžník V.W. plným uspokojením nejakého svojho veriteľa tohto uprednostnil

pred uspokojením záväzkov, ktoré mal voči spoločnosti Búran s.r.o.. V tejto súvislosti dáva súd do pozornosti, že prípadné plnenie daňovej alebo odvodovej povinnosti voči Daňovému úradu, Sociálnej poisťovni, zdravotnej poisťovni, úradu práce sociálnych vecí a rodiny, by v prípade zaplatenia splatných záväzkov týmto subjektom ani nebolo trestné. Skutočnosť, že v období po splatnosti faktúr firmy Búran s.r.o. obžalovaný kupoval na zabezpečenie svojej výroby materiál v hotovosti, z hľadiska naplnenia objektívneho konania skutkovej podstaty trestného činu nemožno považovať za zvýhodňovanie veriteľa, keďže pri hotovostnom nákupe došlo k vzniku záväzku a zároveň aj k jeho zániku momentom zaplatenia kúpnej ceny a prevzatím zakúpenej veci. Takýto postup obžalovaný uplatnil okrem iných dodávateľov aj vo vzťahu k hotovostnému nákupu od firmy Búran s.r.o. aj po splatnosti faktúr, ktoré sú predmetom obžaloby a menovaná firma takýto postup obžalovaného nenamietala, naopak z neho profitovala. Pokiaľ by hotovostný platobný styk obžalovaného mal byť konaním trestným vo vzťahu k pohľadávke poškodeného privedené do absurdity, akýkoľvek hotovostný nákup obžalovaného za účelom jeho existencie ako živnostníka, ktorého jediným príjmom je príjem z podnikania (nákup potravín, liekov, benzínu a pod.) by potom bol z naznačeného pohľadu konaním trestným.

Z hľadiska objektívnej stránky žalovaného trestného činu, trestným by bolo konanie obžalovaného spočívajúce v uprednostnenom uspokojení splatných pohľadávok, ktoré existovali z obchodných vzťahov už v čase splatnosti faktúr spoločnosti Búran s.r.o. Dôležitým momentom pre posúdenie trestnosti konania obžalovaného bola nielen forma záväzku, ale aj dátum vzniku a splatnosti záväzku z dodávateľsko-odberateľského vzťahu. Pri hotovostných úhradách za nákup materiálu nedošlo k uprednostneniu úhrady akejkoľvek splatnej faktúry pred zaplatením faktúry firmy Búran s.r.o. a teda ani k zvýhodneniu akéhokoľvek veriteľa, keďže žiadny iný takýto veriteľ so svojou splatnou pohľadávkou neexistoval. Veriteľ je jeden zo subjektov existujúceho záväzkového vzťahu, ktorý má voči dlžníkovi splatnú pohľadávku, teda je oprávnený niečo od dlžníka požadovať. Z hľadiska ústavne zaručenej slobody podnikania nemožno nikoho obmedzovať vo výbere obchodných partnerov ani vo forme a spôsobe dodávateľsko - odberateľských vzťahov, ktoré nie sú v rozpore s platnými zákonnými normami. Nie je protiprávnym konaním obžalovaného nákup materiálu za hotové prostriedky, najmä ak takýto postup živnostníka slúži na zabezpečenie ďalšieho chodu a existencie jeho firmy a tým aj k vytváraniu hodnôt(zisku), z ktorých je možné následne realizovať úhrady jeho záväzkov. Konaním obžalovaného podľa názoru súdu, opierajúc ho o vykonané dokazovanie, nedošlo ani k zmareniu možnosti poškodeného vymáhať si splatnú pohľadávku inými právnymi prostriedkami.

V.W. podnikal ako fyzická osoba živnostník a z hľadiska právnej zodpovednosti ručil za všetky svoje záväzky celým svojím majetkom (firemným aj súkromným). Zo strany veriteľa bolo právne možné realizovať svoj nárok z pohľadávky voči dlžníkovi už v čase splatnosti faktúr uplatnením výhrady vlastníckeho práva (dodaný materiál je až do zaplatenia majetkom firmy Búran s.r.o.), dohodnutej medzi subjektami záväzkového vzťahu. Firma Búran s.r.o. si v roku 2009 začala svoj splatný dlh od obžalovaného vymáhať v občianskom súdnom konaní, v ktorom bola úspešná. Okresný súd Nitra vydal v súvislosti s uplatnením práva poškodeného na zaplatenie dlžnej sumy platobný rozkaz sp. zn. 34 Rob 494/2009 právoplatný dňa 18.09.2009, ale až dňa 28.07.2010 necelý rok po právoplatnosti platobného rozkazu podala firma Búran s.r.o. prostredníctvom svojej právnej zástupkyne návrh na vykonanie exekúcie (prikázaním pohľadávky z účtu v banke, predajom hnutelných a nehnuteľných vecí a pod.) voči obžalovanému. Konajúci exekútor v rámci výkonu exekúcie vydal len exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností, nerealizoval tak iné možnosti výkonu exekúcie, príkladmo navrhovanú exekúciu predajom hnutelných vecí dlžníka (súkromných vecí podnikateľa, vyrobeného tovaru na sklade, zásob a pod.). Z listinných dôkazov, ale aj z výsluchu poškodeného na hlavnom pojednávaní bolo ďalej zistené, že poškodený si už následne v rámci konkurzu vyhláseného na majetok obžalovaného Okresným súdom Nitra sp. zn. 31K/16/2013 neuplatnil svoju splatnú a aj súdom priznanú pohľadávku, odôvodňujúc to „dopredu predpokladanou neúspešnosťou“. Takýto postup poškodeného však nemožno pričítať na vrub obžalovanému, ktorý na výzvu konkurzného súdu záväzok voči firme Búran s.r.o. nahlásil a nahrádzať tak nekonanie v konkurznom konaní, kde by mal poškodený nárok minimálne na pomerné uspokojenie svojej pohľadávky, konaním trestným (ultima ratio). Prostriedky trestného práva nie je možné využiť len preto, že poškodený, ktorý sa cíti v práve rezignoval na ochranu, ktorú mu majú poskytnúť súdy v civilnom konaní. Ultima ratio (posledná možnosť) je krajný právny prostriedok, ktorý nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a oprávnených záujmov osôb v oblasti súkromnoprávných vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite osôb, aby „strážili“ svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu. Je v zásade neprijateľné, aby túto ochranu aktívne preberali orgány činné v trestnom konaní a tak nahrádzali činnosť súdov v občianskoprávnom konaní.

Návrh na vyhlásenie konkurzu na obžalovaného podala Sociálna poisťovňa Nitra v roku 2013, teda takmer štyri roky po splatnosti faktúr spoločnosti Búran s.r.o, z ktorého faktu je tiež vylúčený úmysel obžalovaného zmařit dosiahnutie uspokojenia pohľadávky poškodeného v čase bezprostredne pred vyhlásením konkurzu, naopak snaha obžalovaného postupne splácať vzniknutý dlh, hoc sčasti už aj pod tlakom trestného stíhania svedčí vôli obžalovaného vyrovnat' si pozdĺžnosti voči svojmu obchodnému partnerovi. Z listinných dôkazov založených v spise vyplýva, že V. O. sa nezbavoval svojej nehnuteľnosti v k.ú Horné Krškany v úmysle vyhnúť sa exekúcii, ako to naznačoval poškodený, naopak snažil sa získať neúspešne svoj podiel z predmetnej predanej nehnuteľnosti späť a to viacerými žalobami na Okresnom súde Nitra, menovite žalobou o určenie vlastníckeho práva (25 C 256/2010), žalobou o neplatnosť kúpnej zmluvy (9C 67/2005). Nehnuteľnosť v k.ú. Horné Krškany na LV XXX bola predaná R. O. - DANK v konkurze, zastúpenou SKP V.. V. O. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.10.2002 R. K. a W. K., teda ešte pred vznikom záväzku voči firme Búran s.r.o.. Čo sa týka inej nehnuteľnosti v k.ú Nitra, Chrenová, obžalovaný je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti v podiele 1/6 k celku a na jeho podiel je na LV č. XXX vyznačených viacero exekučných konaní od VŠZP, Sociálnej poisťovne, Daňového úradu a aj od exekútora V.. O. v prospech firmy Búran s.r.o. a tento podiel je predmetom konkurzného konania sp. zn. 31K 16/2013.

Z hľadiska naplnenia skutkovej podstaty trestného činu zvýhodňovania veriteľa a uznania viny v trestnom konaní, je potrebné páchatelovi (špeciálny subjekt - dlžník) preukázať úmysel (vedomosť a vôľa) zmařit uspokojenie jedného veriteľa (objekt chránený zákonom) a to tým, že konal tak (protiprávne konanie), že zvýhodnil pri uspokojovaní záväzkov iného veriteľa v čase bezprostredne pred vyhlásením konkurzu. V konaní proti obžalovanému nebol preukázaný ani úmysel zmařit uspokojenie pohľadávky poškodeného ani jeho protiprávne konanie spočívajúce v zvýhodnení iného svojho veriteľa. Neplnenie splatného záväzku v obchodnom styku včas a riadne, samo o sebe protiprávne nie je, zákon však takéto konanie v obchodných vzťahoch sankcionuje (úrokmi z omeškania, zmluvnými pokutami a pod.) a dlžník sa nedodržaním platobnej disciplíny navyše sám morálne a fakticky diskvalifikuje zo skupiny spoľahlivých obchodných partnerov.

Na základe vykonaného dokazovania a hore uvedených právnych úvah súd obžalovaného spod obžaloby Okresného prokurátora v Nitre oslobodil tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku, lebo skutok ktorý sa stal nie je trestným činom, a to pre absenciu akejkoľvek formy zavinenia ako i konania, ktoré by napríňalo objektívnu stránku trestného činu zvýhodňovania veriteľa.

O náhrade škody súd v trestnom konaní už nerozhodoval, keďže poškodený si svoje nároky na náhradu škody uplatnil v občianskom súdnom konaní a táto mu bola riadne priznaná vrátane úrokov z omeškania platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Nitra sp. zn. 34 Rob 494/2009 právoplatným dňa 18.09.2009.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.